

Model dubasa – wiślanego statku spławowego

NUMER INWENTARZA:

CMM/ŻŚ/8

TYTUŁ:

Model dubasa – wiślanego statku spławowego

AUTOR:

Paweł Zieliński

CZAS POWSTANIA:

1964

TYP OBIEKTU:

model

RODZAJ:

technika

WYSOKOŚĆ:

650 mm

SZEROKOŚĆ:

318 mm

DŁUGOŚĆ:

1157 mm

SKALA:

1:25

WŁAŚCICIEL:

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku

SŁOWA KLUCZOWE:

dubas, Wisła

KOLEKCJA:

modele

MIEJSCE POWSTANIA:

Gdańsk, Polska

MIEJSCE POZYSKANIA:

Gdańsk, Polska

MATERIAŁ:

drewno, tkanina, metal

TECHNIKA:

modelarstwo rekonstrukcyjne

MAT. I TECH. OPISOWO:

Technika: modelarstwo rekonstrukcyjne; materiał: kadłub, maszt, ster – drewno; żagiel – tkanina; okucia – metal

DZIAŁ:

Historii Żeglugi Śródlądowej

PRAWA AUTORSKIE:

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku

LOKALIZACJA:

wystawa

OPIS:

Rozkwit żeglugi spławowej na polskich rzekach w XVI-XVIII w. wpłynął na intensyfikację produkcji szkutniczej, w efekcie której powstały specyficzne typy statków spławowych dostosowane zarówno do lokalnych warunków (np. licznych mielizn), jak i do przewozu dużych ładunków. Dubas był jednostką popularną między XV a końcem XVIII w. Wyżej technicznie rozwinięty od wywodzących się z tratwy komiegi i galara, był podobny do szkuty, choć mniejszy od niej. Jego ładowność wynosiła od 20 do 30 łasztów, a załoga liczyła od 8 do 14 ludzi. Była to jednostka żaglowo-wiosłowa, przewożono nią sól, rudy metali, towary leśne i zboże. Nazwa statku może świadczyć o tym, że wywodził się z Rusi (ros. dub), lub że był budowany z dębu. Model powstał w ramach prowadzonej przez Muzeum Morskie od 1961 r. modelarskiej rekonstrukcji dawnych statków spławowych. Na podstawie rysunków inwentaryzacyjnych tych jednostek, sporządzonych w 1796 r. na przystani w Krzeszowie nad Sanem przez inżyniera Beneventusa Losy von Losennau, Mieczysław Boczar z Krakowa opracował dla Muzeum Morskiego plany modelarskie. Dzięki nim gdański modelarz Paweł Zieliński do 1973 r. wykonał całą serię modeli statków spławowych z XVIII w. oraz modeli wiślanych statków parowych z XIX i XX w. Kolekcja ta – unikatowa w skali kraju – jest do dziś stale rozbudowywana. Wartość merytoryczną tej kolekcji podwyższa fakt, że Paweł Zieliński sam był marynarzem pływającym na barkach, w związku z czym był w stanie skorygować (na podstawie swego doświadczenia) ewentualne nieścisłości w planach i rysunkach.

CKWS
CENTRUM KONSERWACJI
WRAKÓW STATKÓW

NARODOWE
MUZEUM
MORSKIE
w Gdańsku

WIRTUALNE
MUZEUM
MORSKIE

Copyright © 2016 Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku. Niektóre prawa zastrzeżone

ISLAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY

KONSERWACJA
I REWITALIZACJA
DZIEDZICTWA
KULTUROWEGO

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Projekt Centrum Konserwacji Wraków Statków wraz z Magazynem Studyjnym w Tczewie – budowa infrastruktury kultury Narodowego Muzeum Morskiego w Gdańsku.

WSPARCIE UDZIELONE Z FUNDUSZY NORWESKICH I FUNDUSZY EOG, POCHODZĄCYCH Z ISLANDII, LIECHTENSTEINU I NORWEGII, ORAZ ŚRODKÓW KRAJOWYCH.

POLITYKA PRYWATNOŚCI